

Колегіальні рішення та адміністративна відповідальність

«Доброго дня! У нас в організації для проведення закупівель створено тендерний комітет, який приймає колегіальні рішення. Цікавить поняття адміністративної відповідальності за порушення. Оскільки рішення колегіальне, то відповідальними будуть усі члени тендерного комітету і на кожного з них буде складено адмінпротокол? Чи відповідальність лягає тільки на голову тендерного комітету та секретаря? Чи, можливо, відповідальним повинен бути лише голова тендерного комітету, оскільки ЗУ “Про публічні закупівлі” визначає, що голова організовує роботу комітету та є персонально відповідальним за виконання покладених на комітет функцій? Чому тоді так багато судових рішень про притягнення до адмінвідповідальності секретаря тендерного комітету? Відповідальним є хтось один за одне окреме порушення? Чи всі ті, що приймали рішення? Яка тоді роль Положення про тендерний комітет замовника чи протоколу з розподілом обов’язків членів тендерного комітету, якщо відповідатиме за все голова? Поясніть, будь ласка, ці важливі для кожного замовника моменти. Дякуємо!»

Добрий день! Відповідно до частини першої статті 11 Закону України «Про публічні закупівлі» № 922-VIII від 25.12.2015, зі змінами (далі за текстом — Закон № 922), для організації та проведення процедур закупівель замовник утворює тендерний комітет (комітети) або визначає уповноважену особу (осіб).

Абзацом дванадцятим частини першої статті 10 Закону № 922 передбачено, що відповідальність **за повноту та достовірність інформації, оприлюднену на веб-порталі Уповноваженого органу**, лягає на **голову та секретаря** тендерного комітету замовника або **уповноважену особу (осіб)**.

Водночас відповідно до частини першої статті 38 Закону № 922 за порушення вимог, **установлених цим Законом та нормативно-правовими актами, розробленими відповідно до цього Закону, члени тендерного комітету замовника, уповноважена особа (особи)**, члени органу оскарження, службові (посадові) особи Уповноваженого органу, службові (посадові) особи органів, що здійснюють казначейське обслуговування бюджетних коштів (обслуговуючого банку), є відповідальними згідно із законами України.

Частиною другою статті 38 Закону № 922 встановлено, що за порушення вимог, установлених цим Законом **щодо прийнятих рішень, вибору і застосування процедур закупівлі**, відповідальними є члени тендерного комітету або уповноважена особа (особи) **персонально**.

Диспозиція статті 164-14 КУпАП передбачає п’ятьскладів порушень, які є підставою для

складення Держаудитслужбою протоколів за цією статтею, а саме:

Здійснення закупівлі товарів, робіт і послуг без застосування визначених законодавством процедур закупівель. В даному випадкові протокол складають щодо тих членів тендерного комітету або уповноваженої особи, які проголосували «за» та поставили підпис у протоколі щодо закупівлі товарів, робіт і послуг без застосування процедур закупівель, передбачених статтею 12 Закону № 922. А якщо такий протокол узагалі не склали, то притягують до відповідальності ту посадову особу, яка поставила підпис в укладеному договорі.

Оцінка пропозицій конкурсних торгів (кваліфікаційних пропозицій), тендерних пропозицій не за критеріями та методикою оцінки для визначення найкращої пропозиції конкурсних торгів (кваліфікаційної пропозиції), тендерної пропозиції, що міститься в документації конкурсних торгів (кваліфікаційній документації), тендерній документації. Вказана підстава взагалі не відповідає вимогам Закону № 922 та не зумовлює притягнення до відповідальності членів тендерного комітету або уповноваженої особи [детальніше читайте у статті «П'ять нокдаунів від Держаудитслужби: стаття 164-14 Кодексу України про адміністративні правопорушення» — випуск журналу № 2 (89) за лютий 2019 року, стор. 8-15]. Однак посадові особи Держаудитслужби все ж складають протоколи на цій підставі й направляють у суд. Такі протоколи складають щодо тих членів тендерного комітету або уповноваженої особи, які проголосували «за» та поставили підпис у протоколі щодо визначення переможцем торгів того учасника, який не відповідав умовам тендерної документації замовника, або навпаки, якщо відхилено учасника, який відповідав умовам тендерної документації замовника.

Укладення з учасником, який став переможцем торгів, договору про закупівлю за цінами і обсягами, що не відповідають вимогам документації конкурсних торгів (кваліфікаційної документації), тендерної документації. За таке правопорушення протоколи складають на посадових осіб, які поставили підпис в укладеному договорі з переможцем торгів, за цінами і обсягами, що не відповідали вимогам тендерної документації. Чому саме посадова особа, яка уклала такий договір? Бо моментом скоєння правопорушення є саме укладення незаконного договору за обсягами і цінами, що не відповідали вимогам документації конкурсних торгів (кваліфікаційної документації), тендерної документації.

Неоприлюднення або порушення порядку оприлюднення інформації про закупівлі відповідно до вимог законодавства. За таке правопорушення протоколи складають виключно щодо голови та секретаря тендерного комітету замовника або уповноваженої особи (осіб) (див. абзац дванадцятий частини першої статті 10 Закону № 922).

Ненадання інформації, документів та матеріалів у випадках, передбачених законом. *Протокол на цій підставі складають на керівника замовника, якщо при проведенні Держаудитслужбою перевірки закупівель або інспектуванні (ревізії) замовник не надав тієї інформації, документів та матеріалів, які запитує цей контрольний орган.*

Як свідчить практика 2018 року, найбільше судових рішень щодо притягнення за статтею 164-14 КУпАП стосується порушення «Неоприлюднення або порушення порядку оприлюднення інформації про закупівлі відповідно до вимог законодавства», а тому розуміння того, що секретаря тендерного комітету притягують до відповідальності більше (частіше), аніж голову тендерного комітету, є неправильним. Причина вказаного міститься лише у різних способах відстоювання своїх інтересів у судах.

Роль положення про тендерний комітет або уповноважену особу (осіб) полягає в конкретизації діяльності тендерного комітету або уповноваженої особи (осіб), їх обов'язків, прав та відповідальності. До того ж наявність такого положення чітко регламентована пунктом 11 частини першої статті 8 та частини п'ятої статті 11 Закону № 922.

Детальніше на дану тему читайте у статтях: «Перевірки закупівель Державною аудиторською службою України: підстави та особливості проведення» — випуск журналу № 12 (87) за грудень 2018 року, стор. 10-15; [«П'ять нокдаунів від Держаудитслужби: стаття 164-14 Кодексу України про адміністративні правопорушення»](#) — випуск журналу № 2 (89) за лютий 2019 року, стор. 8-15.